

KOMUNIKAT

INFORMACYJNY

Związku Polaków w Hobart

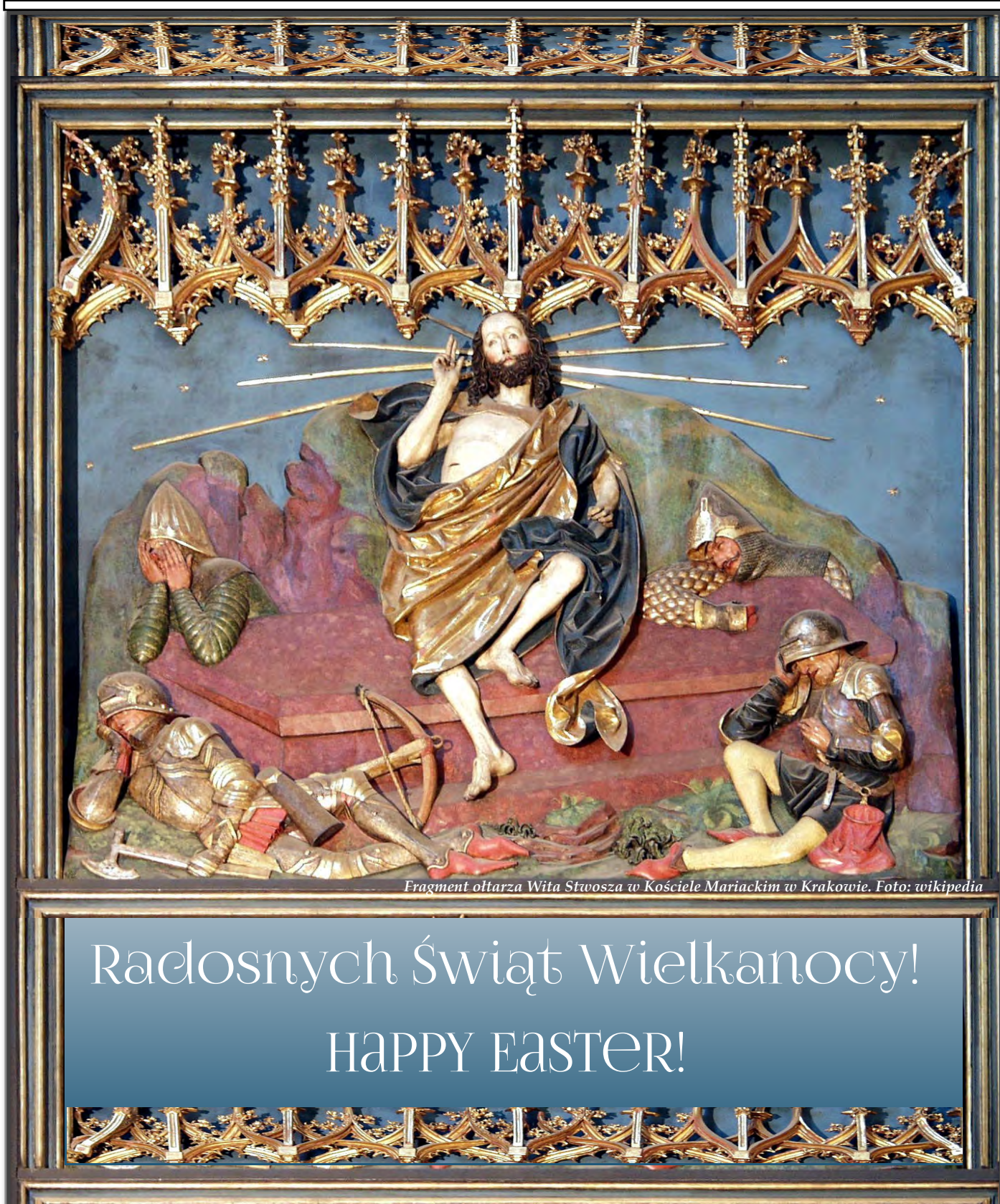

ISSN 2208-309X (Online)

Rok 66

KWIECIEŃ - MAJ

2019

Fragment ołtarza Wita Stwosza w Kościele Mariackim w Krakowie. Foto: wikipedia

Radosnych Świąt Wielkanocy!
HAPPY EASTER!

APRIL - MAY 2019

Wielkanoc

Święto optymizmu

Wesoły nam dziś dzień nastał,
Którego z nas każdy żądał,
Tego dnia Chrystus zmartwychwstał
Alleluja, Alleluja!

Treść tych słów podchwytyją dzwony i brzmią radosnym echem.
Śpiewają nasze usta, a serca biją w takt tych słów, uczuciem szczęścia, nadziei, miłości i optymizmu.
Wyciągają się dłonie to uścisku, a na usta spływają słowa życzeń : **“Wesołych Świąt”**.

Prawdziwe wyzwolenie dokonało się w zmartwychwstaniu Chrystusa.

Był to dzień największego zwycięstwa: nieba nad piekłem, Boga nad szatanem, życia nad śmiercią.

Wielki Piątek zdawał się być triumfem piekła i szatana. I oto w niedzielę Zmartwychwstania odwróciła się karta.

Cały wysiłek wrogów Chrystusa okazał się próżny.

Z trudem znosili drzewo na krzyż, dźwigali olbrzymi kamień na grób, sporządzili szyderyczy napis na krzyżu. Nie spodziewali się że w ten sposób przygotują Chrystusowi tylko większy triumf. To wszystko bowiem, co miało być przyczyną hańby stało się dowodem Zmartwychwstania, wymowniejszego zwycięstwa i proklamacja dla triumfującego Króla.

Ernest Lavisse powiedział kiedyś: “Ja, jako historyk, nie wiem co się wydarzyło w poranek Wielkanocny. Ale ja wiem dobrze, że tego dnia narodziła się ludzkość, która nie umiera”.

Przepowiednie proroków stały się rzeczywistością. Wszystkie figury Starego Testamentu, wszystkie wyzwolenia narodu wybranego błędną wobec tego wyzwolenia, dokonanego przez Chrystusa.

Wyzwolenie to bowiem jest triumfem nad największym złem, które ma swe źródło w grzechu. Oznaczało zwycięstwo wobec największej katastrofy i niewoli, w jaką popadł rodzaj ludzki po grzechu pierworodnym.

Sens więc i wymowa tego wyzwolenia jest głębsza, większa, istotna. Obejmuje ono również każdego z nas, bez wyjątku.

Optymizm chrześcijański nie jest naiwny. Nie jest iluzją. Jest najbardziej realny, oparty na najsilniejszym fundamencie – na Zmartwychwstaniu Chrystusa. Bo jak mówi św. Paweł : “Jeżeli Chrystus nie zmartwychwstał, daremna jest wasza wiara”.

Bo jaki sens miałyby wtedy życie uczciwe, modlitwa i cierpienie?

W Wielką Sobotę wieczorem Kościół śpiewa orędzie wielkanocne po poświęceniu nowego światła i zapaleniu paschału.

Nutą przewodnią tego orędzia jest wezwanie do radości – naprawdę jest z czego radować się.

Radujmy się i weselmy.

Radujmy się ze zwycięstwa życia nad śmiercią, miłości nad nienawiścią, dobra nad złem,

Chrystusa nad szatanem, nieba nad piekłem.

Radość tę wyrażajmy nie tylko w życzeniach, nie tylko ustami, and całym życiem.

Niech Chrystus Zmartwychwstały opromienia Wasze życie, pokojem, zdrowiem i radością na każdy dzień

Ks. Józef

POLSKIE DUSZPASTERSTWO KATOLICKIE

Program wielkanocny polskiego duszpasterstwa w Tasmanii

Niedziela Palmowa, 14 kwietnia, godz. 10:45

Uroczyste poświęcenie palm i liturgia Mszy św.

Wielki Czwartek, 18 kwietnia, godz. 19:30

Uroczysta Liturgia Wieczery Pańskiej (Combined service)

Wielki Piątek, 19 kwietnia, godz. 17:00

Liturgia Męki Pańskiej

Wielka Sobota, 20 kwietnia, godz. 19:30

Uroczysta Liturgia Wigilii Paschalnej (Combined service)

Wielka Niedziela, 21 kwietnia, godz. 7:00

Rezurekcja, Procesja i Eucharystia

Wielka Niedziela, 21 kwietnia, godz. 10:45

Msza św.

Poniedziałek Wielkanocny, 22 kwietnia, godz. 10:45

Msza św.

Poświęcenie pokarmów wielkanocnych

Niedziela, 14 kwietnia, godz. 16:00

Spotkanie wielkopostno-wielkanocne, Kościół św. Apostołów w Launceston

Wielka Sobota, 20 kwietnia, godz. 15:00

Kościół św. Teresy w Moonah

KOMITET KOŚCIELNY

Naszemu Duszpasterzowi ks. Józefowi Digaczowi,

siostram Annie i Elżbiecie,

Zarządowi Związku Polaków

i wszystkim organizacjom

oraz całej polskiej wspólnoty

życzymy radosnych Świąt Wielkanocnych

i obfitych łask

Zmartwychwstałego Chrystusa Pana

- Komitet Kościelny w Hobart

INFORMACJE ZARZĄDU

From the Secretary's desk

Polish School classes have commenced for children and adults. Thank you to all our teachers for their commitment in supporting the Association's objective of maintaining language and culture. It is not too late to enrol more students in both the adult and children classes. Please contact the Polish Association's office on Thursday nights between 7:30pm and 8:30pm, or send an email to the Association (polish.association.hobart@gmail.com).

Thank you to all section leaders who attended the quarterly meeting in March. The next one will be on the 4th June. Please put this date in your diaries.

Sr Ewa Kaczmarek, Mother Superior for the Missionary Sisters of Christ the King, visited Hobart between 31st January and 8th February. She reviewed the work of her sisters in Hobart including their contribution to the Polish Welfare Office, Polish School and Polish Community. It was reassuring that the community here shares many of the challenges faced by other Polish communities around the world.

Sr Kaczmarek's visit also coincided with changes in the Missionary Sisters based in Hobart. In mid-February, Sr Gosia Pomersbach departed Hobart to take up duties in Brisbane. Sr Elżbieta Czernicka has joined Sr Anna Sygula in Hobart. Welcome Sr. Ela!

On the 17th February, the Association held a community BBQ at Podhale. Approximately 60 people attended. Thank you to all who donated cakes, salads, helped on the day and a special thank you to Sara Pitera for organising the event on behalf of the Association. This great community event was also our opportunity to farewell and thank Sr Gosia for her 8 years of service to our community, particularly the Polish Welfare Office and Polish School. She was also the inspiration behind the successful 100th anniversary of Polish Independence celebrations last year. Best wishes Sr Gosia!

The Polish Hall entry was repainted this month and new lights fitted. It looks fresh and inviting. Also, thank you to our caretaker, Tom Krasnicki, who repainted the external walls around the hostel back entrance. Our next project will be the refurbishment of the men's toilet in the hall.

The Polish Association committee of management had a special meeting with the Polish Welfare Office subcommittee last month. The potential upcoming changes in government funding for community based support services was discussed. More information is needed from the Australian Government so that we can better prepare for a

Słowo Sekretarza

W Szkole Polskiej rozpoczęły się zajęcia dla dzieci i dorosłych. Dziękujemy wszystkim naszym nauczycielom za ich zaangażowanie we wspieranie naszego wspólnego celu, jakim jest utrzymanie języka i kultury. Nie jest za późno, aby zapisać więcej uczniów zarówno na zajęcia dla dorosłych, jak i dla dzieci. Proszę o kontakt osobisty z Kancelarią Związku Polaków w czwartki wieczór, między 19:30 a 20:30, lub o wysłanie e-mailu do Związku (polish.association.hobart@gmail.com).

Dziękuję wszystkim przewodniczącym Sekcji, którzy wzięli udział w kwartalnym spotkaniu w marcu. Następne spotkanie odbędzie 4 czerwca. Proszę umieścić tę datę w swoich kalendarzach.

W dniach 31 stycznia - 8 lutego siostra Ewa Kaczmarek, Matka Przełożona Sióstr Misjonarek Chrystusa Króla, odwiedziła Hobart. Dokonała ona przeglądu prac sióstr w Hobart, w tym ich zaangażowania w działalność Polskiego Biura Opieki Społecznej, Szkoły Polskiej i Polonii. Upewniliśmy się, że nie tylko nasza polska społeczność stoi przed wyzwaniem; w podobnej sytuacji jest wiele polskich społeczności na całym świecie.

Wizyta s. Kaczmarek zbiegła się również ze zmianami personalnymi dotyczącymi Sióstr Misjonarek w Hobart. W połowie lutego s. Gosia Pomersbach opuściła Hobart, aby podjąć obowiązki w Brisbane, a do s. Anny Syguli w Hobart dołączyła s. Elżbieta Czernicka. Serdecznie witamy Siostrę Elu!

W niedzielę, 17 lutego Związek Polaków zorganizował wspólny grill na Podhalu. Uczestniczyło w nim około 60 osób. Dziękuję wszystkim, którzy ofiarowali ciasta, sałatki, a także pomagali tego dnia. Specjalne podziękowania dla Sary Pitera za zorganizowanie imprezy w imieniu Związku Polaków. To bardzo udane spotkanie naszej wspólnoty było również naszą okazją do pożegnania i podziękowania siostrze Gosi za jej 8-letnią pracę dla naszej społeczności, zwłaszcza dla Polskiego Biura Opieki Społecznej i Szkoły Polskiej. Siostra Gosia zainspirowała też organizację obchodów 100. rocznicy odzyskania niepodległości przez Polskę w ubiegłym roku. Najlepsze życzenia Siostrze Gosiu!

W ramach napraw i drobnych remontów w tym miesiącu odmalowano główne wejście do Domu Polskiego i zamontowano nowe światła. Wnętrze ma teraz czysty i przyjemny wygląd. Dziękuję również naszemu gospodarzowi Domu Polskiego, Tomkowi Kraśnickiemu, który przemałował zewnętrzne ściany tylnego wejścia hostelu. Następnie mamy w planie odnowienie męskiej toalety przy sali Domu Polskiego.

Zarząd Związku Polaków spotkał się z podkomitetem Polskiego Biura Opieki Społecznej na specjalnym zebraniu, na którym omawiano proponowane przez rząd zmiany w finansowaniu lokalnych usług wsparcia. Aby lepiej przygotować się na przejście do nowego modelu

INFORMACJE ZARZĄDU

From the Secretary's desk (cont.)

transition to a new funding model. There is a possibility that the Polish Welfare Office will have to change the way it delivers services. It is important that our politicians know the value of the services provided to our community members.

The Taste of the World Festival was held in Moonah on Sunday 24th March. Our Polish Dance Group 'Oberek' performed on the main stage representing the Polish community. Well done to all the dancers.

The Polish Community Council of Australia commissioned special commemorative badges for the 100th anniversary of Polish Independence in 1918. The Polish Association has been fortunate to receive 30 of these badges. They can be purchased for \$5 at the Polish House on Thursdays evenings.

The Polish Ladies Circle is organising its annual Easter Table on Palm Sunday 14th April. There are many beautiful Polish Easter traditions and we are fortunate that we can experience them as a community.

This year, our Polish National Day celebration will occur on Sunday 5th May. It will commence with Mass at St Therese's at 10.45am, followed by our traditional 'Akademia' at 3pm at the Polish House. All are welcome to attend.

Słowo Sekretarza (cd.)

finansowania, potrzebujemy więcej informacji od rządu australijskiego. Istnieje możliwość, że Polskie Biuro Opieki Społecznej będzie musiało zmienić sposób świadczenia usług. Istotne jest, aby nasi politycy znali wartość usług świadczonych przez PBOS członkom naszej społeczności.

Festiwal *Taste of the World* odbył się w Moonah w niedzielę, 24 marca. Nasza grupa taneczna „Oberek”, reprezentująca polską społeczność, wystąpiła na głównej scenie. Brawa dla wszystkich tancerzy.

Rada Naczelna Organizacji Polonijnych w Australii zamówiła specjalne pamiątkowe odznaki na 100. rocznicę odzyskania niepodległości przez Polskę. Związek Polaków otrzymał 30 takich odznak, które w cenie \$5 za sztukę można nabyć w Domu Polskim w czwartki wieczorem.

Koło Polek organizuje doroczny Stół Wielkanocny w Niedzielę Palmową, 14 kwietnia. Mamy wiele pięknych polskich tradycji wielkanocnych i na szczęście ciągle możemy je wspólnie kultuwować.

W tym roku obchody Święta Narodowego 3 Maja odbędą się w niedzielę, 5 maja. Obchody rozpoczną się mszą św. w kościele św. Teresy o godz. 10:45, a następnie o godz. 15:00 w Domu Polskim odbędzie się nasza tradycyjna "Akademia". Wszyscy proszeni o wzięcie udziału.

*Best wishes
to our members and their
families
for a happy and peaceful
Easter.*

*Związek Polaków życzy
wszystkim członkom i ich rodzinom
spokojnych i radosnych
Świąt Wielkanocy.*

Adam Grabek
Secretary/Public Officer

Adam Grabek
Sekretarz/ oficjalny przedstawiciel
Związku Polaków (Public Officer)

KALENDARIUM

14 April - Sunday
12:00 PM, Polish House
Fair of traditional Polish Easter food

25 April - Thursday
10:40 AM - city
ANZAC Parade

5 May - Sunday
3:00 PM, Polish House
Celebration of the May 3rd Constitution Day

14 kwietnia - niedziela
godz. **12:00**, Dom Polski
Stół wielkanocny Koła Polek

25 kwietnia - czwartek
godz. **10:40**
Marsz kombatanów ANZAC

5 maja - niedziela
godz. **15:00**, Dom Polski
Akademia z okazji Święta 3 Maja

WIZYTA

W lutym gościła w Tasmanii siostra Ewa Kaczmarek, Matka Przełożona Sióstr Misjonarek Chrystusa Króla. Siostra Ewa spotkała się z pracownikami Polskiego Biura Opieki Społecznej, a także przedstawicielami Zarządu Związku Polaków i Szkoły Polskiej. Na spotkaniu powołano Dyrektora Szkoły Polskiej w Hobart. Jest to stanowisko wolontaryjne, które zgodziła się objąć pani Krystyna Shepherd.

W tym czasie powitaliśmy również w Hobart Siostrę Elżbietę Czernicką, która zastąpiła siostrę Gosię i dołączyła do siostry Ani.

SZKOŁA POLSKA

W dniach 15-17 lutego 2019 na "PODHALU" odbył się obóz dla dzieci ze Szkoły Polskiej. Do tej pory najlepszą atrakcją było ognisko i kiełbaski. Tym razem zakupiliśmy "tyrolkę" czyli zjazd linowy dla dzieci, który okazał się być największą atrakcją na tym obozie.

W niedzielę, 17 lutego, podczas pikniku Związku Polaków pożegnaliśmy ze smutkiem siostrę Małgorzatę Pomersbach, która uczyła także w Szkole Polskiej, a powitaliśmy siostrę Elżbietę Czernicką, której życzymy dużo sił na nowy rok szkolny.

**Zajęcia w Szkole Polskiej
odbywają się w soboty
od 13:30 do 15:30 w trzech**

grupach wiekowych dla uczniów w wieku 3-17 lat, a dla dorosłych są zajęcia we wtorki od 18:30 do 19:30.

Zapraszamy zainteresowanych.

Tekst i zdjęcia: Siostra Ania

SZKOŁA POLSKA

Szkoła Polska
życzy wszystkim
Wesołego Alleluja!

GRILL NA "PODHALU" - 17 LUTEGO 2019

W niedzielę, 17 lutego spotkaliśmy się na "Podhalu" na dorocznym grillu. Spotkanie to było także atrakcją ostatniego dnia obozu szkolnego w Carlton. Wśród gości byli rodzice i dziadkowie dzieci, nauczyciele, przyjaciele i znajomi. Pogoda dopisała, nastroje też były wspaniałe. Obyśmy jeszcze mieli wiele okazji do takich spotkań!

Serdecznie dziękuję Sarze Piterze. Bez jej inicjatywy i pomocy nie spotkalibyśmy się na "Podhalu". Dziękuję bardzo wszystkim innym pomocnikom, których twarze nie udało się uchwycić w kadrze, bo zajęci byli pracą. Ogromne podziękowania należą się także Henrykowi Rybakowi i Tomkowi Kraśnickiemu, którzy w tym dniu podjęli się bardzo ważnej roli kucharzy i wywiązali się z tego zadania znakomicie. Wszystkim smakowały potrawy z grilla. Dziękujemy bardzo gościom, którzy przynieśli pyszne sałatki i ciasta, a także dotowali napoje chłodzące.

Tego dnia również pożegnaliśmy Siostrę Gosię Pomersbach, która spędziła z nami w Hobart osiem lat, a teraz została powołana, by służyć Polonii w Brisbane. Bardzo dziękujemy Jej za zaangażowanie i pomoc naszej społeczności i życzymy wszystkiego dobrego w nowej pracy.

Elżbieta Chełkowska

KOŁO POLEK

ŻYCZENIA ŚWIĄTECZNE

Rozdzwoniły się wielkanocne dzwony.
To na wiwat Zmartwychwstałego
Jezusa Chrystusa,
Boga i Pana Naszego.

Członkiniom Koła Polek i Ich rodzinom,
ks. Józefowi Migaczowi,
Zarządowi Związku Polaków,
Siostram Annie i Elżbiecie,
Sekcjom i Organizacjom Niezależnym
oraz całej POLONII
z okazji świąt Wielkanocnych
życzę

NIECH ALLELUJA
ZABRZMI W KAŻDYM DOMU
ZWIASTUJĄC
SZCZĘŚCIE I POKÓJ KAŻDEMU,
A ZMARTWYCHWSTAŁY
CHRYSTUS
WSPIERA NAS SWYMI ŁASKAMI.

Irena Kowaluk – prezeska Koła Polek

STÓŁ WIELKANOCNY KOŁA POLEK

odbędzie się w Domu Polskim
w **Niedzielę Palmową**
dnia **14.04.2019** o godz. **12:00 po południu**.

W bufecie będzie można nabyć gorące dania,
kawę i ciasto.

Po poświęceniu pokarmów
przez ks. Józefa Migacza, zapraszamy do
spotkania przy pięknie i suto zastawionym
STOLE WIELKANOCNYM.

Uprzejmie prosimy o produkty na Stół
Wielkanocny w postaci ciast, chrzanu, jarzyn, i.t.p.

Zapraszamy serdecznie całą Polonię!

Irena Kowaluk – prezeska Koła Polek

POLSKIE BIURO OPIEKI SPOŁECZNEJ

Polskie Biuro Opieki Społecznej (Polish Welfare Office)

Telefon: (03) 62 28 62 58

Telefon komórkowy: 0458 28 62 59

Email: polishwelfare_hobart@bigpond.com.au

Facebook: Polish Welfare Office

ALLELUJA!

Z okazji Świąt Wielkanocnych, życzymy głębokiej wiary w przeżywaniu tajemnicy Zmartwychwstania Pańskiego, dużo zdrowia i sił na każdy dzień.
.....Pracowniczki Polskiego Biura Opieki Społecznej

Pożegnanie

Z końcem lutego br. s. Małgorzata Pomersbach zakończyła pracę w naszym biurze. Dziękujemy za jej ośmioletnią pracę na rzecz naszych podopiecznych i ich opiekunów. Pragniemy życzyć wszystkiego najlepszego na nowej placówce w Brisbane.

Powitanie

Z radością witamy w naszym gronie s. Elżbietę Czernicką, która po dwuletnim pobycie w Polsce powróciła do Australii. Życzymy jej owocnej pracy wśród naszych podopiecznych.

Pożegnanie

Podajemy do wiadomości ze p. Agnieszka Strzelec, nasza kucharka w Klubie Złotego Wieku wraca ze swoją rodziną do Polski. W imieniu Polskiego Biura Opieki Społecznej składamy serdeczne podziękowanie p. Agnieszce za pracę i za wspaniałe potrawy przygotowywane dla naszych klientów. Życzymy szczęśliwej podróży i wszystkiego najlepszego na przyszłość.

Ogłoszenie

Polskie Biuro Opieki Społecznej poszukuje osoby na stanowisko kucharza w Klubie Złotego Wieku w wymiarze 12 godzin miesięcznie. Zakres obowiązków kucharza obejmuje dwa spotkania w miesiącu (wtorki) po 6 godzin.

Osoby zainteresowane powinny wykazać się znajomością polskiej kuchni, praktyką pracy w komercyjnej kuchni oraz umiejętnością pracy w zespole.

W celu uzyskania dodatkowych informacji prosimy o kontakt z koordynatorem biura p. Teresą Grabek pod numerem 6228 6258.

Pisemne podania o tę pozycję prosimy kierować do koordynatora biura na adres: 22 - 24 New Town Road, New Town 7008.

Termin składania podań mija 22 kwietnia br.

Witamy ks Józefa

Witamy nowego duszpasterza polonijnego na terenie Tasmanii ks. Józefa Migacza.

W ramach współpracy z naszym biurem ks. Józef wyraził gotowość odprawiania Mszy św. w domach opieki, które stanowią część naszego programu. Dziękujemy za jego dyspozycyjność. Informacje na temat spotkań są dostępne w Polskim Biurze Opieki Społecznej.

Welcome to the new Polish Chaplain, Fr. Jozef Migacz. Fr Jozef has agreed to continue to support our Polish *Spotkanie* Program in local nursing homes on Wednesdays. Many thanks.

Information about the Polish *Spotkanie* Program is available from the Polish Welfare Office.

JOIN OUR TEAM!

The Polish Welfare Office is looking for a part time cook (12 hours/month) to prepare Polish meals for our Day Centre. For more information about the position, including the selection criteria, contact the Welfare Programs Coordinator, Teresa Grabek, on 6228 6258. Written applications addressing the selection criteria should be sent to the Coordinator: 22-24 New Town Road New Town 7008.

Applications close: 22 April 2019.

Happier people tend to be healthier than those who are unhappy. Do more of what makes you happy!
Szczęśliwi ludzie są zdrowsi niż ci, którzy są nieszczęśliwi. Rób rzeczy, które sprawiają, że jesteś szczęśliwy!

POLSKIE BIURO OPIEKI SPOŁECZNEJ

Polskie Biuro Opieki Społecznej (Polish Welfare Office)

Telefon: (03) 62 28 62 58

Telefon komórkowy: 0458 28 62 59

Email: polishwelfare_hobart@bigpond.com.au

Facebook: Polish Welfare Office

Emergency Contact Numbers

Polish Welfare Office is conducting a review of emergency contact numbers provided by clients. Each client will be asked to provide at least one current emergency contact number to a responsible person or next of kin. This number would be used only in an emergency situation, such as no response to a scheduled visit, sudden ill health.

Please note: Staff and volunteers of the Polish Welfare Office are bound by a Code of Confidentiality. If there are any concerns about this matter, please contact Teresa Grabek, Welfare Programs Coordinator on 6228 6258.

Invitation to Senior Drivers

The Polish Welfare Office invites senior drivers to a fun, free and interactive session on road safety to be delivered by the Royal Automobile Club of Tasmania (RACT)

on Thursday 11 April 2019
from 11am to 12.30pm
at the Polish House
22-24 New Town Road New Town
RSVP by 8 April 2019
Tel: 6228 6258

This session will be in English

What is happening with the future of the Commonwealth Home Support Programme (CHSP)?

Our current contract with the Australian Government to deliver service through the CHSP will end on 30 June 2020. At this stage, there is no information about any new funding model. Due to this situation, the Polish Welfare Office is not in a position to guarantee the delivery of services to clients after 30 June 2020 without government funding and with reliance only on the financial contributions from clients.

In 2019, the Advisory Committee of the Polish Welfare Office will be organising individual and group consultations with clients and their families about future service options. This is part of the process in developing an exit plan in the event of a cessation of the current funding model in 2020.

For more information, please contact the Welfare Programs Coordinator, Teresa Grabek on 6228 6258.

Numery Telefonów Alarmowych

Polskie Biuro Opieki Społecznej przeprowadza przegląd numerów telefonów alarmowych, udostępnianych przez klientów. Każdy klient zostanie poproszony o podanie co najmniej jednego aktualnego numeru alarmowego osoby odpowiedzialnej lub kogoś bliskiego. Ten numer będzie używany tylko w nagłych wypadkach, takich jak brak reakcji na zaplanowaną wizytę, nagłe pogorszenie stanu zdrowia.

Uwaga: Pracownicy i wolontariusze Polskiego Biura Opieki Społecznej są związani Kodeksem Poufności. W przypadku jakichkolwiek wątpliwości dotyczących tej sprawy, prosimy o kontakt z Teresą Grabek, koordynatorką Biura tel: 6228 6258.

The Polish Welfare Office has organised an information session for carers:

Centrelink and Carer Support Services

The session will take place on Thursday 16 May 2019 from 11.00am to 12.30pm at the Polish House 22-24 New Town Road New Town. The session will be delivered in English by representatives of Centrelink.

RSVP by 13 May 2019 by phone, email or notification on Facebook
The session is free to carers.

Jak wyglądać będzie przyszłość Commonwealth Home Support Programme?

Nasza umowa z rządem australijskim o świadczenie usług CHSP kończy się 30 czerwca 2020 r. Nie ma informacji o żadnym nowym modelu finansowania. Bez pomocy rządowych środków finansowych, i tylko w oparciu o wkład finansowy klientów, Polskie Biuro Opieki Społecznej nie jest w stanie zagwarantować dalszego świadczenia usług klientom po 30 czerwca 2020 r.

W 2019 r. Komitet Polskiego Biura Opieki Społecznej będzie organizował indywidualne i grupowe konsultacje z klientami i ich rodzinami na temat przyszłych opcji usług. Jest to część procesu opracowywania planu wyjścia w sytuacji zawieszenia obecnego modelu finansowania w 2020 r.

Aby uzyskać więcej informacji, proszę się kontaktować z koordynatorem Biura, Teresą Grabek, tel 6228 6258.

KOŁO SPK NR 7

Pragniemy podziękować wszystkim członkom i przyjaciołom za pracę i wsparcie naszego dorocznego pikniku w niedzielę, 3 lutego 2019 roku.

Jak co roku weźmiemy udział w **marszu ANZAC Day**, w czwartek 25 kwietnia 2019 roku. Członkowie Koła i przyjaciele, którzy chcieliby wziąć udział w marszu, proszeni są o dołączenie do nas około godziny 10:40 na Macquarie Street, pomiędzy Murray Street i Victoria Street. **Marsz do Cenotaph rozpocznie się o godzinie 11:00.**

Po marszu i nabożeństwie na Cenotaph (ok. godziny **12:30**) odbędzie się **obiad żołnierski** w Klubie Polskim przy 20 New Town Road, New Town. Zapraszamy wszystkich członków i ich przyjaciół do udziału w marszu, a wszystkich zainteresowanych uczestnictwem w obiedzie, proszę o kontakt telefoniczny 0437 333025 lub 62731294 z Krzysiem Pikulą.

**Z okazji zbliżających się Świąt Wielkanocnych
pragniemy życzyć wszystkim Rodakom
zdrowia, radości i miłej atmosfery
przy świątecznym stole
oraz mokrego Dyngusa.**

Za Zarząd
Józef Łaszczak, *Prezes*

RADOSNEGO AUŁELUJ!

KLUB SENIORÓW

Na spotkaniach zarządu, które odbywają się zwykle co miesiąc, omawiamy bieżące sprawy. Bardzo dziękujemy pani Teresie Grabek za umożliwienie korzystania z pokoju Polskiego Biura Opieki Społecznej na nasze zebranie (biblioteka była zajęta z powodu załatwiania spraw paszportowych).

Korzystając z możliwości na łamach komunikatu, chcemy bardzo, bardzo podziękować panu Adamowi Cisło, który w ramach swojego prywatnego czasu pomógł nam uporządkować nasze pomieszczenie, które mamy w Domu Polskim. Najbliższe spotkanie członków całego koła odbędzie się na uroczystym świątecznym posiłku dnia 9 kwietnia. Szczegóły tego spotkania będą ogłoszone w polskiej audycji radiowej i podane w imiennym zaproszeniu, które zrobiła nasza pracowita skarbniczka Anita Milovanovic.

**Z okazji zbliżających się Świąt Wielkanocnych składamy szczerze życzenia
- zdrowych spokojnych Świąt,**

błogostawieństwa od Zmartwychwstałego Jezusa Chrystusa na każdy dzień

naszemu Duszpasterzowi, ks. Józefowi, siostronom misjonarkom

s. Elżbiecie i s. Annie, pracownikom Polskiego Biura Opieki Społecznej,

Zarządowi Związku Polaków, członkom naszego Koła oraz całej Polonii w Hobart.

Za zarząd Koła
Maria Jakob, *Sekretarka*

OBEREK

Dziendoberek!

We would like to introduce and congratulate Oberek's Committee for 2019:

President - Paul Pikula
 Vice President - Vacant
 Treasurer - Jakub Cis
 Secretary - Zelia Matuszek
 Social Media Operations Officer - Natalia Wojtowicz
 Costume Managers: Lucy Gayler (Juniors)
 Ella Orłowski (Seniors)
 General Members: Josie Golab & Oliver Cis.

For Oberek, this year will have another busy start with performances at Moonah Taste of the World, World Language Day, Palm making & sales, Easter Table pierogi & bigos making and not to mention our weekly rehearsals for both our junior and senior dance groups.

Oberek would like to thank the family of the late Danuta Drozd for their generous donation of unique costumes. They shall be well cared for and used between Oberek and Polish School.

Oberek's contact details:

Email – hobartoberek@gmail.com

Facebook - <https://www.facebook.com/OBEREKDanceEnsembleHobart/>

Oberek's past committee from 2018 wishes the group all the best for this year and beyond.

Sara Pitera

Immediate Past President

Dzieńdoberek!

Chcielibyśmy przedstawić Komitet Oberka na 2019 r., wybrany na walnym zebraniu w lutym:

Prezes - Paul Pikula
 Wiceprezes - wakat
 Skarbnik - Jakub Cis
 Sekretarz - Zelia Matuszek
 Media Społecznościowe - Natalia Wojtowicz
 Garderobiane - Lucy Gayler (juniorzy)
 - Ella Orłowski (seniorzy)
 Członkowie: Josie Golab i Oliver Cis.

Gratulujemy wszystkim wybranym.

Ten rok zapowiada się dla Oberka bardzo pracowicie, poczynając od występów w Moonah na *Taste of the World* i przed parlamentem z okazji Światowego Dnia Języka, poprzez przygotowanie i sprzedaż palm w Niedzielę Palmową, a także przygotowanie poczęstunków, pierogów i bigosu na Stół Wielkanocny, nie wspominając już o naszych cotygodniowych próbach dla grup tanecznych juniorów i seniorów.

Oberek jest bardzo wdzięczny rodzinie śp. pani Danuty Drózd za hojną darowiznę w postaci unikalnych kostiumów. Zadbamy o nie i będziemy ich używać razem ze Szkołą Polską.

Dane kontaktowe Oberka:

Email - hobartoberek@gmail.com

Facebook - <https://www.facebook.com/OBEREKDanceEnsembleHobart/>

Ustępujący komitet Oberka życzy grupie wszystkiego najlepszego w tym roku i w nadchodzących latach.

Sara Pitera

Ustępujący Prezes

Photos: Facebook

Happy Easter!

APRIL - MAY 2019

POLISH CONSULATE RP IN HOBART

Spotkania informacyjne dotyczące świadczeń emerytalno-rentowych

We wrześniu 2019 odbędą się spotkania informacyjne z przedstawicielami ZAKŁADU UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH (ZUS) w zakresie ubezpieczenia społecznego dla Polaków pracujących lub mieszkających w Australii.

W przeszłości spotkania takie odbywały się w Sydney, Melbourne i Canberze. W tym roku Konsul Generalny poinformował, że jeśli na Tasmanii zarejestruje się **przynajmniej 20 osób**, które zainteresowane są uzyskaniem informacji, dotyczących świadczeń emerytalno-rentowych dla Polaków w Australii oraz warunków, które należy spełnić, aby je uzyskać na podstawie polskich przepisów, to podobne spotkanie informacyjne z przedstawicielami ZUS może odbyć się w **Hobart**.

Wszystkie osoby zainteresowane proszone są o **kontakt** telefoniczny lub emailowy **do połowy maja** z Konsulem Honorowym RP, Edwardem Kremzerem.

Decyzje o lokalizacji spotkań zostaną podjęte pod koniec maja.

Information meetings on pension benefits

Information meetings with representatives of ZAKŁAD UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH (ZUS) and related to social insurance for Poles working or living in Australia will be held in September 2019.

In the past, such meetings took place in Sydney, Melbourne and Canberra. This year, the Consul General has advised that if there are **at least 20 persons** registered in Tasmania, who are interested in obtaining information on pension benefits for Poles in Australia and the conditions to be met in order to obtain them under Polish law, then a similar information meeting with representatives of ZUS may be held in **Hobart**.

All interested persons, please **contact** me by phone or email by **mid-May**.

Decisions on the location of meetings will be made at the end of May.

Ed Kremzer
Honorary Consul
Republic of Poland

7 Waverley Ave
Mt Stuart, TAS 7000 Australia

Ph: (03) 62281040
Mob: 0417340131
polishconsultas@gmail.com

*Życzymy całej polskiej społeczności
spokojnej i radosnej Wielkanocy*

*Edward Kremzer (Konsul Honorowy RP)
z małżonką Haliną*

*We wish the entire Polish community
a peaceful and joyful Easter*

*Ed Kremzer (Honorary Consul RP)
and Halina Kremzer*

30. ROCZNICA "OKRĄGŁEGO STOŁU"

Obrady Okrągłego Stołu rozpoczęły się 6 lutego 1989 r. Otwarcie obrad bezpośrednio transmitowała telewizja. Fot. Agencja Gazeta/Krzysztof Miller

Warszawa, kwiecień 1989. Obrady Okrągłego Stołu w siedzibie Urzędu Rady Ministrów PRL w Pałacu Namiestnikowskim. Na zdjęciu strona solidarnościowo-opozycyjna (od lewej): Jacek Merkel, Tadeusz Mazowiecki, Lech Wałęsa, Władysław Frasyniuk, Zbigniew Bujak. Fot. PAP/Jan Bogacz

Warszawa, inauguracyjne posiedzenie Okrągłego Stołu - 6 lutego 1989. Strona rządowa na obradach Okrągłego Stołu. Na zdjęciu (od prawej): Aleksander Kwaśniewski, Leszek Miller, Czesław Kiszczak i od lewej: Zbigniew Sobotka oraz Stanisław Ciosek. W głębi z prawej fotoreporter Damazy Kwiatkowski. Fot. PAP/Zbigniew Matuszewski

W tym roku obchodzimy 30. rocznicę Porozumienia "Okrągłego Stołu".

Jakie znaczenie miało to wydarzenie? Kto w nim uczestniczył? Jaki był wynik rozmów między ówczesnymi władzami, a opozycją?

Obrady Okrągłego Stołu uznawane są za jedno z najważniejszych wydarzeń historii najnowszej w Polsce. To od negocjacji między ówczesną władzą, a opozycją rozpoczęły się zmiany ustrojowe w naszym kraju.

Obrady Okrągłego Stołu. Kto brał w nich udział? Jakiekwestia omawiano?

Obrady Okrągłego Stołu zaczęły się 6 lutego 1989 roku, a skończyły 4 kwietnia tego samego roku. Głównymi stronami w negocjacjach byli z jednej strony przedstawiciele władz Polskiej Republiki Ludowej, a z drugiej przedstawiciele demokratycznej opozycji. W obradach Okrągłego Stołu brała także udział reprezentacja Kościoła katolickiego oraz Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego. Rozmowy odbywały się w kilku miejscach, ale rozpoczęły się i zakończyły w siedzibie Urzędu Rady Ministrów PRL w Pałacu Namiestnikowskim, który znamy dziś jako Pałac Prezydencki, który stoi na Krakowskim Przedmieściu w Warszawie.

W inauguracyjnym posiedzeniu Okrągłego Stołu 6 lutego 1989 roku wzięło udział 54 reprezentantów strony rządowej i opozycyjno-solidarnościowej. Wśród przedstawicieli władz PRL-u znaleźli się m.in. Czesław Kiszczak, Aleksander Kwaśniewski oraz Leszek Miller, opozycję reprezentowały z kolei takie osoby jak Lech Wałęsa, Jacek Kuroń, Władysław Frasyniuk czy Adam Michnik. Obserwatorami kościelnymi byli ks. Bronisław Dembowski, ks. bp Janusz Narzyński oraz ks. Alojzy Orszulik

Podczas pierwszych obrad Okrągłego Stołu powołano trzy zespoły negocjacyjne: ds. gospodarki i polityki społecznej, ds. reform politycznych oraz ds. pluralizmu związkowego. Ogółem miały miejsce dwa spotkania plenarne (na rozpoczęcie i zakończenie obrad) oraz ok. 97 posiedzeń poszczególnych zespołów.

Porozumienie Okrągłego Stołu - najważniejsze postanowienia

Po kilku miesiącach prac udało się opracować porozumienie pomiędzy opozycją, a władzami PRL-u. Najważniejszymi postanowieniami Okrągłego Stołu były:

- utworzenie Senatu z liczbą 100 senatorów
- kwotowe wybory do Sejmu - 65% miejsc w Sejmie miało być zagwarantowane dla PZPR, ZSL i SD oraz prokomunistycznych organizacji katolików
- zwiększenie roli Sejmu jako naczelnego organu państwa
- zmiana prawa o stowarzyszeniach, która umożliwiła m.in. rejestrację NSZZ „Solidarność”
- większe kompetencje Trybunału Konstytucyjnego oraz Rzecznika Praw Obywatelskich
- dostęp opozycji do mediów.

To dzięki porozumieniu Okrągłego Stołu w Polsce odbyły się pierwsze częściowo wolne wybory, system komunistyczny zaczął upadać i rozpoczęły się przemiany polityczne w Polsce, a następnie w całym bloku wschodnim.

Źródło: <http://buzz.gazeta.pl/buzz/7,156947,24433797,obrad-okraglego-stolu-czego-dotyczyly-ktow-nich-uczestniczyl.html>

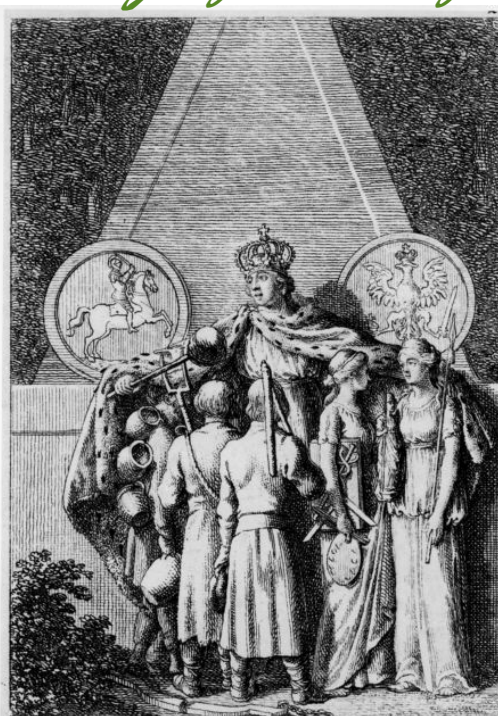
228. rocznica uchwalenia Konstytucji 3 Maja

Alegoria Konstytucji 3 Maja 1791 r.

Konstytucja 3 Maja była pierwszą w Europie, a drugą w świecie (po konstytucji Stanów Zjednoczonych) nowożytną ustawą zasadniczą (Szlachecka Rzeczpospolita Obojga Narodów o kilka miesięcy wyprzedziła rewolucyjną Francję). Zamykała też kilkunastoletni okres prób ratowania kraju, pogrążonego w wewnętrznych walkach politycznych stronnictw i koterii.

A czym była dla ludzi, którzy ją pamiętali i którzy na jej wieczną pamiątkę nosili – jak informował Julian Ursyn Niemcewicz – „złote grube pierścienie, w kształt dawnych rzymskich, z napisem na wierzchu: *fidis manibus* (wiernym ręką), wewnątrz z imieniem noszącego”?

We wspomnieniach starców, w gawędach pamiętnikarzy „majowa jutrzienka” jawiła się jako najpiękniejszy rok w ich życiu – od maja 1791 r. do maja roku następnego. W tych dwunastu miesiącach zawarła się cała epoka w polskiej historii. Po domach mieszczańskich i szlacheckich przez długie lata żywą wciąż pamiątką wielkiego dzieła ustawodawczego okazał się **Polonez 3 Maja**, odegrany po raz pierwszy w krakowskich Sukiennicach, podczas wielkiego balu, zorganizowanego 8 maja 1791 r. na cześć uchwalenia Konstytucji i uczczenia imienin Stanisława Augusta. Twórcą utworu był najprawdopodobniej niejaki Rodowski, pośledni krakowski muzyk, lecz **Polonez** zrobił w Polsce zawrotną karierę. Śpiewano wówczas w powszechnej euforii:

*Die neue Polnische Constitution.
La nouvelle Constitution Polonoise.*

Alegoria Konstytucji 3 Maja 1791 r.,
rycina Daniela Mikołaja Chodowieckiego
z 1792 r.; Biblioteka Narodowa

**Vivat Sejm i Naród cały!
Dziś nam Nieba żywot dały!
Vivat! – krzycie wszystkie stany
Niechaj żyje Król Kochany!**

Tej niepowtarzalnej atmosfery „majowej jutrzienki” nie zabrakło też w okolicznościowych alegorycznych kompozycjach, związanych z Konstytucją. I tak np. w akwaforcie Daniela Mikołaja Chodowieckiego, zamieszczonej w popularnym niemieckim kalendarzyku „Goettinger Taschen – Calender für das Jahr 1793”, wydanym w Göttingen w 1792 r., Alegoria Polonii o rysach Stanisława Augusta, w koronie i szatach koronacyjnych, z berłem w ręce, opiekuńczo rozpościera płaszcz gronostajowy, obejmując nim włościan oraz dziewczęce Allegorie Sztuk i Nauk. W tle widoczna monumentalna piramida wsparta na cokole z okrągłymi medalionami z Pogonią litewską i Orłem Białym.

Szukające ochrony i odwrócone tyłem trzy męskie postacie niosą na ramionach i plecach cep, widły i gliniane garnki – mowa więc zapewne o najbardziej dotąd pogardzanym stanie włościańskim. Może nieprzypadkowo tylko jego przedstawiciele znaleźli się w akwaforcie Chodowieckiego? Wszakże ustęp IV *Ustawy Rządowej* mówił wyraźnie: „Lud rolniczy, spod którego ręki płynie najobfitsze bogactw krajowych źródło, który najliczniejszą w narodzie stanowi ludność, a zatem najdzielniejszą kraju siłę, tak przez sprawiedliwość, ludzkość i obowiązki chrześcijańskie, jak i przez własny nasz interes dobrze zrozumiany, pod opiekę prawa i rządu krajowego przyjmujemy (...)”.

Źródło: http://www.wilanow-palac.pl/alegoria_konstytucji_3_maja_1791_r.html

AKADEMIA
Z OKAZJI **ŚWIĘTA KONSTYTUCJI**
ODBĘDZIE SIĘ **5 MAJA (NIEDZIELA)**
O **GODZINIE 15:00** W DOMU POLSKIM.
SERDECZNIE ZAPRASZAMY!

THE **NATIONAL DAY OF POLAND**
WILL BE CELEBRATED
AT THE POLISH HOUSE
ON **5 MAY (SUNDAY) AT 3 PM.**
ALL WELCOME!

Wielkanocne tradycje w innych krajach

Nasze polskie wielkanocne tradycje wszyscy znamy i cieszymy, że są bogate i ciekawe. W wielu miejscach na świecie, Wielkanoc ogranicza się jedynie do bardziej uroczystej kolacji w niedzielę oraz powszechnego obżarstwa czekoladą – temu służy również zabawa w poszukiwanie w ogródku lub parku plastikowych jajek wypełnionych cukierkami. Na szczęście są kraje i miejsca, gdzie Wielkanoc, podobnie jak w Polsce i w środowiskach polonijnych, wciąż zachowuje swoje specyficzne obrzędy i rytuały. Przyjrzyjmy się kilku takim miejscom.

Wielkanoc na Litwie to przede wszystkim pisanki, pisanki, pisanki i obfitość potraw mięsnych na świątecznym stole. Nie znany tu jest jednak, poza Wileńszczyzną, śmigus-dyngus, a także “zajaczek” czyli obdarowywanie dzieci łakociami i drobnymi prezentami.

Zgodnie z tradycją przez cały Wielki Tydzień trwają przygotowania do Niedzieli Wielkanocnej – wielkie sprzątanie i przyrządzanie potraw. Wszystkie ciężkie prace powinny być zakończone do nabożeństwa w Wielki Czwartek.

Na stole wielkanocnym nie może zabraknąć pieczonej cielęciny, szynki wędzonej i gotowanej, pieczonego boczku i karkówki z ziołami, ćwikły i oczywiście pisanek. W wielu domach zachowały się naturalne sposoby malowania jajek – w wywarze z łusek cebuli, okładanie jajek żdźbłami i listkami trawy, a także malowanie woskiem.

Na litewskich stołach nie ma zbyt wielu wielkanocnych ciast. Do niedawna zazwyczaj piekło się tylko ciasto drożdżowe, a ostatnio coraz częściej można spotkać też mazurek i paschę. Śniadanie wielkanocne trwa od rana do późnego wieczora, z przerwami na toczenie jajek.

Śmigus-dyngus jest znany jedynie wśród litewskich Polaków, na Wileńszczyźnie. Do tej pory na Wileńszczyźnie w świąteczny poniedziałek rolnicy skrapiają na znak dobrego urodzaju święconą wodą pole, a skorupki ze święconych jajek albo palą, albo zakopują w ziemi. Drugi dzień świąt jest też dniem odwiedzin i składania sobie życzeń.

W Czechach Wielkanoc jest przede wszystkim świętem nadejścia wiosny. Jedyne kościołem w Pradze, w którym można poświęcić wielkanocny koszyk jest kościół św. Idziego, gdzie mieści się polska parafia. W tzw. Tyńskim Chramie, czyli kościele Matki Boskiej spod Tyna (przy rynku Starego Miasta) tradycyjne nabożeństwa ekumeniczne są odprawiane w nocy z Wielkiej Soboty na Wielką Niedzielę. W czasie tych mszy wierni zapalają – jako symbol życia – świece. Z płonącymi świecami wracają potem z kościoła przez nocne ulice Pragi.

Na wielkanocnych stołach nie może zabraknąć *oseni* – ozdobnych doniczek ze świeżo wzeszłym zbożem (z reguły pszenicą), w które wbija się przybrane kolorowymi wstążkami patyczki z przymocowanymi pisankami, zajaczkami, kurczaczkami. Tradycyjnie piecze się również słodkie bułki w formie wielkanocnego baranka.

Tradycyjnymi ozdobami – z reguły kupowanymi na straganach – są pisanki (po czesku *kraslice*) zdobione przy użyciu najróżniejszych technik, w tym m.in. oplatania jajek cienkim miedzianym drutem, ułożonym w bogate wzory. Stoły zdobi się wielką ilością kwiatów.

Funkcję polskiego śmigusa pełni niezwykle popularna *pomlázka*, czyli znany do niedawna także w niektórych okolicach Polski obyczaj (symbolicznego) bicia pań w Wielki Poniedziałek wierzbowymi wtkami, ozdobionymi wstążkami i splecionymi w warkocz. Wierzy się, że uderzenie *pomlázką* dodaje kobiecie urody i witalności, pominięcie którejś z dam traktowane jest wręcz jako obraza.

W Austrii Wielkanoc obchodzona jest w gronie rodzinnym. Niemiecka nazwa Wielkiego Tygodnia, *Karwoche*, pochodzi od staroniemieckiego słowa “kara” oznaczającego żałobę, skargę. W Niedzielę Palmową wszędzie odbywają się procesje i święcone są palmy. Szczególnym obyczajem, zachowanym w niewielu miejscowościach (np. w Hall i Thaur w Tyrolu oraz Puch koło Hallein na Ziemi Salzburskiej) jest widowiskowy pochód osiołków. Naturalnej wielkości drewniane figury osiołków na kółkach z drewnianą postacią Chrystusa na grzbiecie ciągnięte są ulicami miejscowości.

Od Wielkiego Czwartku (*Gründonnerstag*, od staroniemieckiego słowa *grunen*, czyli płakać), zgodnie z ludowym zwyczajem mówi się, że wszystkie dzwony odlatują do Rzymu. W kościele kołatki zastępują dzwonki od Mszy Wielkoczwartkowej do Nocy Zmartwychwstania. Ulicami chodzą chłopcy (*Ratschenbuben*) hałasujący drewnianymi kołatkami.

W Wielki Piątek i Wielką Sobotę centralnym wydarzeniem jest nawiedzanie grobu Pańskiego. W Wielką Sobotę rano poświęcony w kościele ogień przenoszony jest do domów, gdzie jest rozdzielany między wszystkich sąsiadów. Rozpala się nim w piecach. Obrzęd ten ma zapewnić ochronę przed uderzeniami pioruna.

Święcenie pokarmów, zwane potocznie “święceniem mięs”, w wielu miejscowościach Austrii jest najchętniej uczęszczanym nabożeństwem w roku. Wielkanocny chleb (słodki, biały chleb, często w kształcie rogała), szynka, salami, kiełbasa, pisanki, sól, chrzan i zioła zanoszone są w Wielką Sobotę do kościoła, kaplicy lub pod kapliczkę z figurą. Tam są święcone po krótkiej liturgii słowa.

Noc z Wielkiej Soboty na Wielkanoc w Karyntii, Styrii i Salzburgu (szczególnie regionie Lungau), Tyrolu, Dolnej Austrii i Burgenlandzie rozjaśniają płonące stosy – oznaki radości ze zmartwychwstania Jezusa. W niedzielny poranek pojawia się wielkanocny zajaczek. Przynosi dzieciom kolorowe pisanki i słodycze, które chowa w ogrodzie lub mieszkaniu (wielkanocnym gniazdku). Wielkanocnymi zwyczajami są: stukanie jajkami (trzeba uderzać jednym jajkiem w drugie i pamiętać o uderzaniu stroną szpiczastą w szpiczastą i zaokrągloną w zaokrągloną, zwycięża ten, którego jajko pozostanie całe) oraz rzut do jajka – jedna osoba trzyma jajko ze ściętym czubkiem między palcem wskazującym a kciukiem, przeciwnik rzuca monetą – jeżeli trafi, jajko należy do niego.

Wielkanocne tradycje w innych krajach (cd.)

W Szwajcarii najświętsze procesje podczas Wielkiego Tygodnia odbywają się w Mendrisio w kantonie Ticino. Procesja mająca miejsce w Wielki Piątek zaczyna się i kończy w klasztorze ojców Servi. Przedstawia pochowanie Chrystusa. Zgodnie z XVIII-wieczną tradycją dzieci niosą lampiony. Wokół grobu Chrystusa i Jego Matki pogrążonej w wielkim żalu gromadzone są przedmioty upamiętniające mękę na krzyżu: świece, drabiny, gąbki, mofoty, gwoździe, bicz itp. Procesji towarzyszy żałobna muzyka.

W niedzielę cała rodzina spotyka się na świątecznym obiedzie. Na stole stawia się najczęściej jagnięcinę, jajka i czekoladowe zajątki. Szwajcarzy pieką również wielkanocne ciasta, niektóre z nich przypominają polskie mazurki. Odbywa się "jajeczny wyścig", w którym udział biorą dorośli i dzieci – pisanki chowane są w ogrodzie, a później odbywa się ich wielkie szukanie. W St. Gallen szuka się jaj ukrytych w zakamarkach starego miasta.

W poniedziałkowy poranek w Zurychu na ulicy Limmatquai odbywa się tradycyjna gra z jajkami *zwängerle*. Dzieci podrzucają jajka do góry, a dorośli starają się w nie trafić *zwängerli*, czyli małymi monetami 20-rappowymi (około 50 groszy). Jeśli moneta uderzy w jajko, to wraz z nim przechodzi na własność rzucającego. Jeśli rzut będzie niecelny, to jajko i moneta są dziecka.

W Wielkiej Brytanii główne tradycje wielkanocne to jaja, dziś głównie czekoladowe, i słodkie bułeczki ze znakiem krzyża. W niektórych wsiach wciąż praktykowana jest wielkanocna parada kapeluszy, wkładanych przez kobiety do kościoła i na powitanie wiosny. Atrakcją dla dzieci jest poszukiwanie schowanych przez dorosłych jajek. Czasem dla skomplikowania tego zadania rodzice piszą list zawierający wskazówki pomagające rozszyfrować miejsce ukrycia jajek. Dzieci turlają także jajka, by przekonać się, czyje znajdzie się pierwsze na mecie.

Bułeczki w kolorze borowika z białym krzyżem na wierzchu, przyprawione cynamonem, gałką muszkatołową i rodzynkami to tradycja związana z Kościołem anglikańskim. Spożywa się je w Wielki Piątek dla upamiętnienia męczeńskiej śmierci Chrystusa na krzyżu i jego zmartwychwstania. Niegdyś były wypiekane przez gospodynie domowe, lub sprzedawane na ulicznych straganach. Wierzono, że odpędzają złe duchy; dziś, jak prawie wszystko, są dostępne w supermarkecie.

W Rosji Pascha – bo tak nazywana jest Wielkanoc przez prawosławnych (zgodnie z obowiązującym w Cerkwi kalendarzem juliańskim, święto to obchodzi się na ogół później niż u katolików) jest dniem radosnym, związany z początkiem wiosny, który mieszkańcy Rosji na ogół spędzają z rodziną.

W Wielki Piątek w cerkwiach czytane są fragmenty Pisma Świętego przedstawiające Mękę Pańską. W sobotę, podobnie jak w Kościele katolickim, następuje poświęcenie pokarmów. Rosjanie święcą jajka – symbol życia, a także wielkanocne baby i paschę, czyli potrawę z białego sera, utartego z masłem, żółtkami i bakaliami.

W nocy z Wielkiej Soboty na Niedzielę Wielkanocną odbywają się nabożeństwa połączone z uroczystą procesją wokół świątyni. Wówczas wierni obchodzą cerkiew trzymając w rękach świece. Msza trwa kilka godzin.

Niedziela powinna zacząć się od radosnego bicia dzwonów, zwiastujących zmartwychwstanie Chrystusa. Należy wtedy złożyć bliskim życzenia z okazji Wielkanocy – trzykrotnie całując w policzek – słowami *Christos woskresie* (staro-cerkiewno-słowiańskie Chrystus zmartwychwstał), na co odpowiada się *Woistinu woskresie* (Zaprawdę zmartwychwstał). Rosjanie obdarowują się wówczas kolorowymi pisankami, a także innymi drobnymi prezentami, mającymi sprzyjać szczęściu.

Według Rosjan dobry gospodarz na Wielkanoc ma zadbać o to, aby stół prezentował się uroczysto, a jedzenie było smaczne. Dawniej w dniu Paschy podawano się pieczone jagnię, szynkę lub cielęcinę. Obecnie rodzaj potrawy ma już mniejsze znaczenie, choć nadal nie przygotowuje się przy tym święcie dań z ryb. Wszystkie serwowane potrawy muszą kojarzyć się z urodzajem.

W tradycji obchodzenia **Wielkanocy w Bułgarii** są zarówno obyczaje chrześcijańskie jak i przetrwałe przez wieki obrzędy pogańskie związane z nadchodzącą wiosną i odradzającą się przyrodą. Szczególnie wiele starych obyczajów przetrwało na wsi.

W Niedzielę Palmową, zwaną *Cwetnica*, imieniny obchodzą wszyscy, którzy noszą imiona kwiatów. W języku bułgarskim takich imion jest sporo – Kalina, Zdrawko, Margarita, Iglia, Iwa, Cwetan. Tego dnia domy są otwarte, goście przynoszą wiosenne kwiaty. Jajka maluje się w Wielki Czwartek. Pierwsze jajko musi być koniecznie pomalowane na czerwono. Kolor ten jest w Bułgarii symbolem zdrowia.

Na wielkanocnym stole jest tradycyjnie pieczone jagnię, zielona sałata, czerwone wino i kołacz, ozdobiony pomalowanym na czerwono jajkiem. Rodzinne świąteczne obiady wyprawiane są zwykle u rodziców czy dziadków.

Na Białorusi najważniejsze katolickie święta – Wielkanoc i Boże Narodzenie – są świętami państwowymi i dniami wolnymi od pracy. Z okazji świąt w prasie centralnej ukazują się listy pasterskie zwierzchnika Kościoła katolickiego i biskupów najważniejszych Kościołów protestanckich. Chrześcijanom obrządku zachodniego co roku świąteczne życzenia przekazuje prezydent Aleksander Łukaszenka. Pierwsze programy białoruskiej telewizji i radia transmitują najważniejsze kościelne nabożeństwa.

Na w większości prawosławnej Białorusi katolicy stanowią około 15 procent społeczeństwa. Mieszkają głównie na zachodzie i północy kraju. Katolicyzm jest często pojmowany jako "wiera polska", w odróżnieniu od prawosławia określanego mianem "wiary ruskiej". Dania i obyczaje świąteczne białoruskich katolików są podobne do polskich.

Eliza Sarnacka-Mahoney, <http://www.dobrapolskaszkola.com/wielkanoc-na-swiecie-cz-1> & cz-2 (fragmenty)

OLTARZ MARIACKI W KRAKOWIE MA 530 LAT

Czym dla sztuki dojrzałego średniowiecza była katedra gotycka, tym w swej treściowej złożoności i kompleksowości artystycznych zadań w późnym średniowieczu była wielka snycersko-malarska nastawa ołtarzowa. Jedną z najwspanialszych jakie powstały zdobi od 530 lat prezbiterium kościoła Mariackiego w Krakowie - od wezwania świątyni zwie się ją Ołtarzem Mariackim.

W chwili odsłonięcia, latem 1489 roku (po dwunastu latach pracy), była to największa rozmiarami nastawa łacińskiego świata (dzisiejsza, z pewnością niepełna, wysokość dzieła to ok. 14 metrów). Retabulum reprezentowało wyjątkowy typ ołtarza o dwóch parach skrzydeł (tzw. poliptyk) - ruchomej wewnętrznej i nieruchomej zewnętrznej, którego wszystkie odsłony poświęcono bez wyjątku rzeźbie o zróżnicowanym stopniu plastyczności, uzupełnionej nieprzebranym bogactwem kolorów polichromii i złocen.

Oprócz skali o wyjątkowości Ołtarza Mariackiego decyduje przede wszystkim bogactwo posłania ideowego wyrażonego w niezwykle złożonym programie ikonograficznym. Jego różnorodność wątki podporządkowane zostały naczelnej idei, która głosi chwałę patronki krakowskiej fary - Marii. W niej średniowieczna teologia widziała nie tylko Bożą Rodzicielkę, ale też Współodkupicielkę. To Marię Bóg wybrał przed wiekami na matkę swego Syna i obdarzył przywilejem Niepokalanego Poczęcia, o czym informuje część scen wyobrażonych na kwaternionach skrzydeł zamkniętej krakowskiej nastawy, poświęconych legendarnym rodzicom Marii - Annie i Joachimowi. Pozostała część kwaternionów, ukazując Pasję, Śmierć na Krzyżu i zwycięstwo nad śmiercią Chrystusa przez Zmartwychwstanie, akcentuje współcierpienie Matki z Synem, o udziale Marii w cudzie Wcielenia Chrystusa i jego Chwale po Zmartwychwstaniu mówi sześć kwaternionów wewnętrznych skrzydeł otwartej nastawy (prezentowanej wiernym w dni szczególnie uroczyste).

Te radosne i chwalebne sceny stanowią ramę dla ideowego i artystycznego - wykonanego w rzeźbie pełnej - centrum ołtarza. Jego korpus (szafową skrzynię) wypełnia w dolnej partii scena śmierci Marii, o której milczą kanoniczne Ewangelie, natomiast szeroko rozwodzą się apokryfy. Scena rozstania ze światem ukazana została w formule podkreślającej jej cudowny charakter: Matka Boga nie spoczywa na śmiertelnym łożu, lecz omdlewa (zasypia) w trakcie modlitwy, otoczona dwunastoma apostołami. Jeden z nich podtrzymuje osuwającą się Marię, inny zaś tworzy nad nią swoisty baldachim ze splecionych ramion. Razem te trzy postaci tworzą mocną oś kompozycyjną, która ma równocześnie znaczenie symboliczne, znajdując swą kontynuację w wyobrażeniu powyżej. Tam, w otoczeniu aniołów, Chrystus towarzyszy Marii w jej wędrówce z duszą i ciałem - kolejny cud - do nieba symbolizowanego przez ażurowy las z gotyckich wimperg, fial i kwiatonów.

Do tej samej niebiańskiej sfery należy strefa zwieńczenia, gdzie na przedłużeniu wspomnianej osi widzimy znów Marię: kłęczy koronowana na Królową Nieba i Ziemi przez osoby Trójcy Świętej, w otoczeniu aniołów oraz świętych patronów Królestwa Polskiego - Wojciecha i Stanisława. O zasługach Marii, które były powodem tego niebываłego wyróżnienia - wyzwolenia od cierpienia śmierci, uwolnienia od rozkładu ciała, cielesnego wniebowzięcia i niebiańskiej chwały - mówią także drobne przedstawienia postaci starotestamentalnych, wypełniające ramę korpusu oraz jego podstawę (predellę).

W parze z bogactwem i oryginalnością formuł programu treściowego Ołtarza Mariackiego idzie znakomita forma artystyczna, jaką mu nadano. Z odkrytego w 1533 roku dokumentu fundacyjnego nastawy (znanego z późniejszych odpisów i tłumaczeń - oryginał zaginął) dowiadujemy się, że jej twórcą był Wit Stwosz. Krakowskie retabulum jest jego najwcześniejszym pewnym dziełem, od razu dojrzałym, nigdy już zresztą skalą, wyrazem i koncepcją nieprześcignionym - prawdziwym opus magnum tego artysty.

Stwosz, choć przybył nad Wisłę w celu wykonania Ołtarza Mariackiego z Norymbergi, urodził się w szwabskim Horb. Wiele wskazuje na to, że swą sztukę ukształtował głównie w Górnej Nadrenii - w Strasburgu, uzupełniając ją o czeladniczą wędrówkę, która mogła go zaprowadzić aż do Niderlandów. W górno-reńskiej metropolii Stwosz zetknął się z wybitną twórczością Mikołaja z Lejdy (zm. 1473). Analityczny naturalizm obecny w rzeźbach tego przybysza z Niderlandów tłumaczy pełne prawdy oblicza apostołów w korpusie Ołtarza Mariackiego. Ich nadnaturalnych wymiarów postaci (wysokie na niemal 3 metry!) wycięte zostały brawurowo z wielkich kłóców drewna lipowego. W tym pełnym panowaniu nad tworzywem można również widzieć lekcję, jaką mógł odebrać Stwosz od Lejdejczyka - jako jego uczeń i współpracownik lub pojętny obserwator jego dzieł. Równocześnie niezwykle dynamiczne, przeczące prawom natury, żyjące jakby własnym życiem układy draperii szat krakowskich apostołów są wkładem własnym twórcy mariackiego retabulum. Wraz z pełnymi wyrazu, zdradzającymi intensywnie wewnętrzne przeżycia twarzami postaci zaludniających nastawę (w liczbie ok. 250), są swoistym signum Stwosza i stanowią o jego twórczej odrębności na tle rzeźby całego późnego średniowiecza.

To "uwewnętrznienie" bytowania postaci w Ołtarzu Mariackim, słabo ze sobą powiązanych gestem czy pozą (zwłaszcza w scenie głównej), dla których otoczenie stanowi raczej tło, niż przestrzeń życiową (sceny na kwaternionach), wiele też mówi o wyznawanym przez Stwosza poglądzie na człowieka. Homo interesował tego artystę jako przede wszystkim istota duchowa. Taką wizję człowieka zapożyczyć mógł Stwosz od innego wielkiego przedstawiciela sztuki niderlandzkiej - Rogera van der Weyden (zm. 1464). Wpływ znakomitych obrazów brugijskiego malarza jest wyraźnie czytelny w krakowskim retabulum - zarówno w detalach jak w całych kompozycjach.

Koncepcja uduchowionego człowieka, do głębi średniowieczna, dzięki potężnemu talentowi Stwosza zyskała u końca tej epoki w krakowskich figurach najdoskonalszy wyraz, zarazem jednak już odosobniony i "spóźniony" w przedświecie nowożytnego humanizmu. Ołtarz Mariacki, powstały w stolicy potężniejącego, lecz leżącego na rubieżach łacińskiej Europy państwa, jawi się dziś jako summa chrześcijańskiej antropologii i średniowiecznej sztuki - ich "łabędzi śpiew" o najczystszy tonie.

We wrześniu 1939 r. prof. Karol Estreicher, chcąc uchronić ołtarz przed zniszczeniem, zdemontował figury i barkami spławił je Wisłą do Sandomierza. Przechowywano je w katedrze i seminarium duchownym. W wyniku donosu Niemcy odnaleźli je i po rozpiłowaniu konstrukcji nośnej ołtarza (skrzyni i skrzydeł) wywieźli go do Berlina w październiku tego samego roku. Rzeźby zostały złożone w podziemiach zamku w Norymberdze, a konstrukcja nośna na zamku Wiesenstau. Przechowywany w wilgotnych piwnicach, został zaatakowany przez owady. Odnalazł go prof. Estreicher z pomocą Amerykanów, dzięki czemu ołtarz do Krakowa powrócił pociągiem w maju 1946. Uchwałą Prezydium Krajowej Rady Narodowej z 4 maja 1946 zostali odznaczeni obywatele innych Państw „w uznaniu zasług położonych przy odzyskaniu wywiezionych przez okupanta zabytków artystyczno-kulturalnych, a szczególnie odzyskanie ołtarza Wita Stwosza”. Ołtarz był konserwowany na Wawelu w latach 1946–1950, oddany do kościoła Mariackiego w 1957 roku.

W 2015 rozpoczęła się renowacja ołtarza, której wykonawcą został Międzyuczelniany Instytut Konserwacji i Restauracji Dzieł Sztuki warszawskiej i krakowskiej ASP. Przewiduje się, że trwać ona będzie 6 lat, a szacowane koszty wyniosą ponad 13,7 mln zł. W toku renowacji zostaną również przeprowadzone badania technik snycerskich i malarskich stosowanych przy budowie ołtarza.

Źródła: <https://culture.pl/pl/dzielo/wit-stwosz-oltarz-mariacki> oraz wikipedia

SERVICES AND SECTIONS

Polish House

22-24 New Town Road
New Town 7008
Tel. 62 283 686
or 0406 504 544 - Tom (caretaker)

email:

polish.association.hobart@gmail.com

web: <http://polishassociationhobart.org.au/>

Polish Hostel

To book call: 0406 504 544 or 62 283 686

Carlton Holiday Camp (Podhale)

To book call: 0406 504 544 or 62 283 686

Polish Hall

Available for hire for private functions, activities.

To book call: 0406 504 544 or 62 283 686

Polish Library

Open on Thursday 7:00 PM - 8:30 PM or by appointment

Contact: Józef Łaszczyk Tel. 62 310 039

Polish School

Beginners and Continuing Groups:

Saturday 1:30 PM - 3:30 PM

Adult Classes:

Tuesday 6:30 PM - 7:30 PM

email:

polish.association.hobart@gmail.com

Polish SPK (Returned Soldiers)

Contact: Józef Łaszczyk Tel. 62 310 039

Polish Ladies Circle

Contact: Irena Kowaluk

Tel. 62 284 908

Polish Trustees (help with wills)

Contact Polish Association in Hobart via

email:

polish.association.hobart@gmail.com

Tel. 62 283 686

Polish Priest

Father Józef Migacz

24 Hopkins Street, Moonah 7008

Tel: 03 9412 8429

Mob: 0407 786 721

Polish Welfare Office

Tel. 62 286 258

Mob. 0458 286 259

e-mail:

polishwelfare_hobart@bigpond.com.au

Polish Senior Citizens' Club

Contact: Renata Śliwińska Tel. 62 445 433

Polish Club

Open: Wed - from 5:00 PM,

Thu to Sat - from 4:00 PM onwards.

Available for hire for private functions.

Tel. 62 285 179 - please leave a message

email: polishclubhobart@gmail.com

Polish Dance Group Oberek

Classes for Juniors and Seniors

Contact Paul Pikula

Mob:

email: hobartoberek@gmail.com

Polish Radio (Local) 92.1 MHz & 96.1 MHz

Broadcast time in Polish:

Saturday 9:00 AM

Contact Bogdan Pitera

Tel. 0412 428 842

Radio SBS (National) 105.7 MHz

Broadcast times in Polish:

Monday and Wednesday 2:00 PM

Polish Consulate in Hobart

Contact: Honorary Consul Edward Kremzer

email: polishconsultas@gmail.com

Tel. 0417 340 131

Godziny otwarcia Klubu Polskiego w Hobart:
 środy (wieczór komediowy) - od godziny 17:00 do późna*
 czwartki, piątki i soboty - od godziny 16:00 do późna*.

niedziele, poniedziałki i wtorki -
 klub jest nieczynny;

może być wynajęty na prywatne imprezy i uroczystości.
 Zapraszamy do wynajmowania pomieszczeń klubowych 7 dni w tygodniu

na organizowanie wszelkiego rodzaju imprez-przyjęć.
 W sprawie **rezerwacji** prosimy dzwonić do Klubu - 62285179 lub
 wysłać email: polishclubhobart@gmail.com

* Zależnie od imprezy odbywającej się w Klubie.

W sprawie zapytań dotyczących nowego lub obecnego
 członkostwa proszę wysłać e-mail na adres
polishclubhobart@gmail.com lub skontaktować się
 bezpośrednio z Sarą Piterą (tel. 0438 111 120).

Sara Pitera
 Członek Zarządu Klubu Polskiego

**RADOSNYCH, ZDROWYCH, RODZINNYCH
 ŚWIĄT WIELKANOCNYCH,
 SMACZNEGO ŚWIĘCONEGO,
 MOKREGO DYNGUSA I WSZYSTKIEGO NAJLEPSZEGO**
 życzy zarząd Klubu

POLISH CLUB ALL WELCOME

Polish Club Opening Hours:
Wednesday (Comedy Night) 5pm till late*
Thursday 4pm till late*
Friday 4pm till late*
Saturday 4pm till late*

Function room hire available 7 days a week.
Please call 6228 5179 or email polishclubhobart@gmail.com
for enquires.

*Subject to functions

Memberships
 For new and existing membership enquires please email
polishclubhobart@gmail.com
 or alternatively phone Sara Pitera (mob:0438 111 120).

Sara Pitera
 General Member of the Polish Club.

Zadzwoniły już dzwony,
 dzień nastał wesóły.
 Pod święconym pieczywem
 uginają się stoły.

Leży jajko święcone
 malowane farbami –
 kto też dzisiaj tym jajkiem
 będzie dzielił się z nami?

A więc ojciec i matka –
 oni pierwsi najpewniej,
 potem bracia i siostry,
 i sąsiedzi i krewni,

Potem ... nie wiem kto dalej,
 a odgadnąć to sztuka
 może jakiś gość z drogi
 do drzwi chaty zapuka. (...)

Maria Konopnicka

Wesołego Alleluja
 Wszystkim Czytelnikom,
 Ich Najbliższym i Przyjaciółom
 życzy Redakcja

Niech pokój, radość i świąteczny nastrój
 zagości wszędzie w Wielkanoc.

HAPPY EASTER

KOMUNIKAT

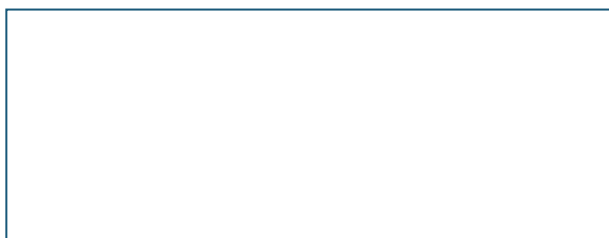
Materiały do wydania *Komunikatu* na miesiąc
 czerwiec - lipiec 2019 należy przysyłać na adres
polish.association.hobart@gmail.com lub składać w
 kancelarii Związku do **19 maja 2019**. **Prosimy o**
przestrzeganie tego terminu, by nie opóźnić wydania.

Komunikat ukazuje się co dwa miesiące w wersji
czarno białej, ponieważ koszty druku w kolorze
 są bardzo wysokie (5-10 razy wyższe niż druk
 czarno-biały).

Osoby, które chcą otrzymywać *Komunikat* drogą
 elektroniczną (**kolorowa wersja - od 5 do 10**
MB) proszone są o wysłanie **e-mailu** do Związku
 Polaków: polish.association.hobart@gmail.com

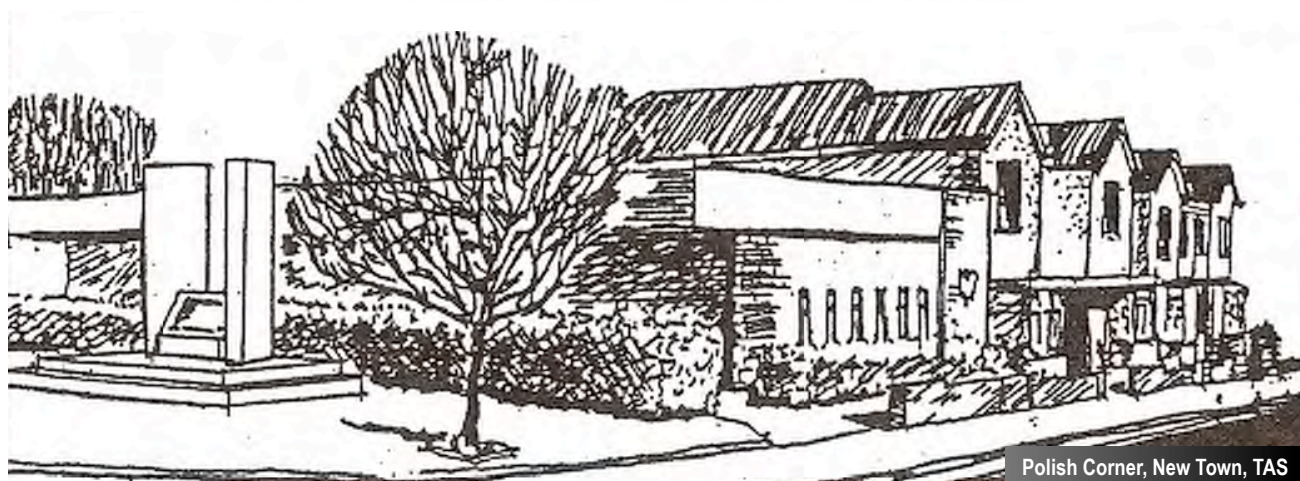

Zdjęcie z albumu ...

Kancelaria
Związku
czynna jest
w każdy czwartek
od godziny 19:00 do 20:30

DOM POLSKI IM. PIOTRA POŁACIKA

YEAR 66

APRIL - MAY 2019

Polish Association in Hobart Inc.
Address: 22/24 New Town Road
New Town TAS 7008
Ph: (03) 62 283 686

e-mail: polish.association.hobart@gmail.com